

OMGEVINGSPROGRAMMA GRONDSTOFFEN

2026-2030

Raadscommissie, beeldvormend, 25 nov 2025

gemeente Krimpenerwaard

01

Waarom nieuwe maatregelen?

02

Terugblik

03

Ambities

04

Aanpak

Wat doen we wanneer?
Financiële gevolgen?

Vragen?

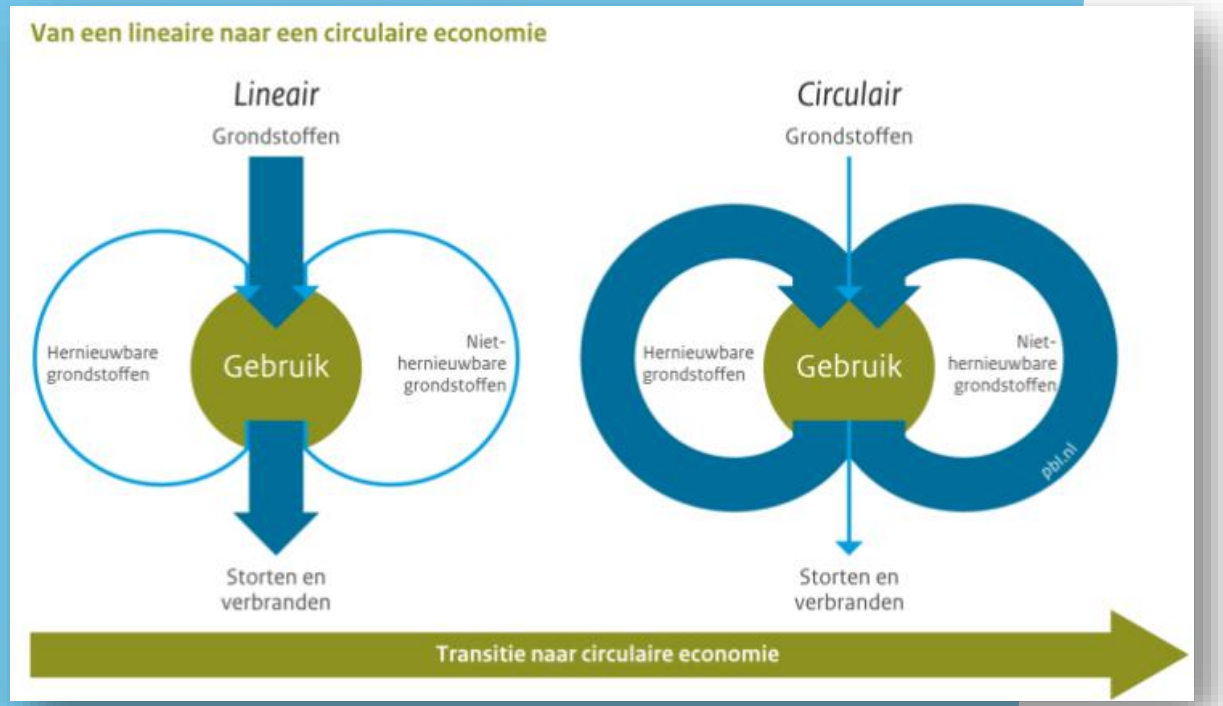
Na elk blok (5 min)

01

WAAROM NIEUWE MAATREGELEN?

Noodzaak circulair denken

Situatie grondstoffen

- **EU afhankelijk van import**
  Geen eigen voorraad lithium, nikkel, koper, aluminium, etc.
- **Afhankelijk van schaarse grondstoffen**
  Hightech (chips), bouw en maakindustrie
- **Vraag stijgt exponentieel**
  Digitalisering, hightech, bevolking & welvaart groeit en vraag naar windmolens, zonnepanelen en accu's
- **Schaarste zorgt voor hoge prijzen**
  Energie, elektronica, woningen, etc.
- **Kwetsbaar voor geopolitieke spanningen**
  Levering onzeker en prijzen wisselend
- **Schade aan klimaat**
  Ontbossing, hoog energieverbruik en CO_2-uitstoot door winning/productie & afvalverwerking

Beleid

Europa

- **Voorkeursvolgorde afvalbeheer**
  (1) preventie (2) hergebruik (3) recycling (4) verwijdering
- **Doelen**
  - **2030** 60% hergebruik/recycling
  - **2030** helft minder gebruik primaire grondstoffen
  - **2035** 65% hergebruik/recycling
  - **2050** circulaire economie
- **Focus op** aanpak plastic, recht op reparatie en producenten verantwoordelijkheid

Nederland

- **Focus op** hoogwaardige recycling
  - Circulair Materialenplan vervangt Landelijk Afvalbeheerplan
  - Nieuwe Ketenovereenkomst Verpakkingen 2026

Beleid

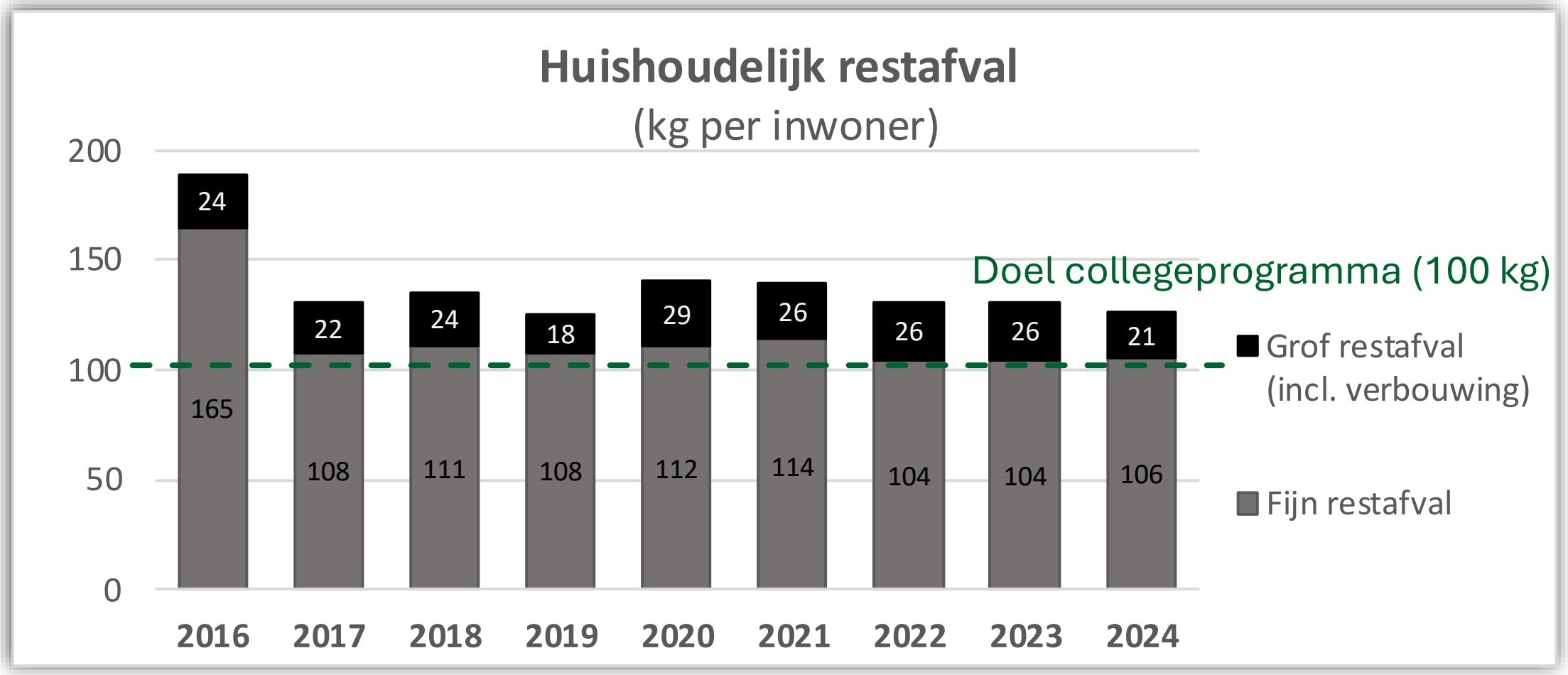

Gemeente Krimpenerwaard

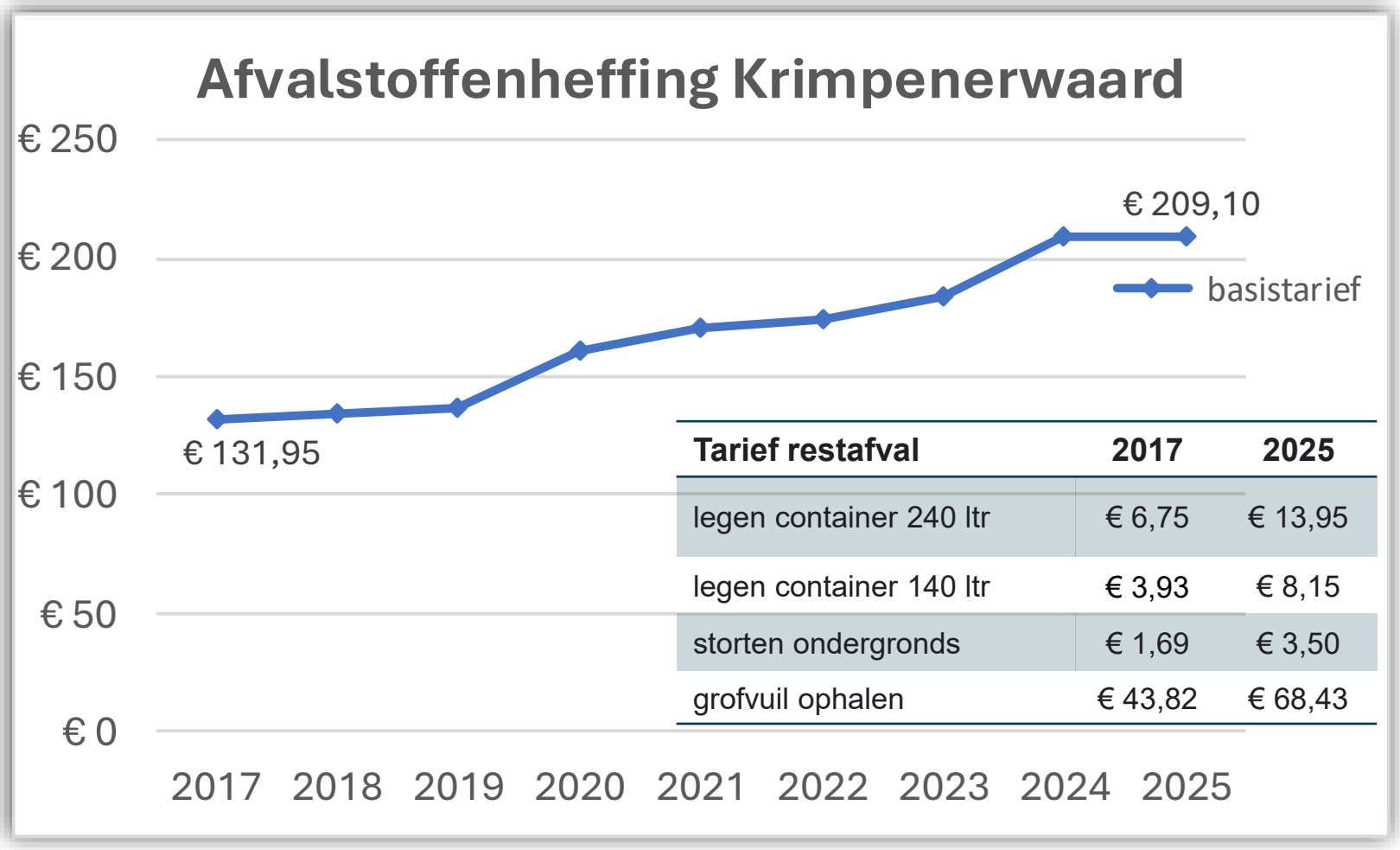
- **Collegeprogramma 2022-2026**
  - restafval max. 100 kg per inwoner per jaar
  - min. 80% gescheiden inzamelen

- **Omgevingsvisie**
  - speerpunt: duurzaam (her)gebruik van grondstoffen
  - inzet op circulaire samenleving 2050, zuinig omgaan met grondstoffen & afval gescheiden inzamelen

Krimpenerwaard: hoeveelheid restafval stabiliseert

Krimpenerwaard: afvalstoffenheffing stijgt

Tarief restafval	2017	2025
legen container 240 ltr	€ 6,75	€ 13,95
legen container 140 ltr	€ 3,93	€ 8,15
storten ondergronds	€ 1,69	€ 3,50
grofvuil ophalen	€ 43,82	€ 68,43

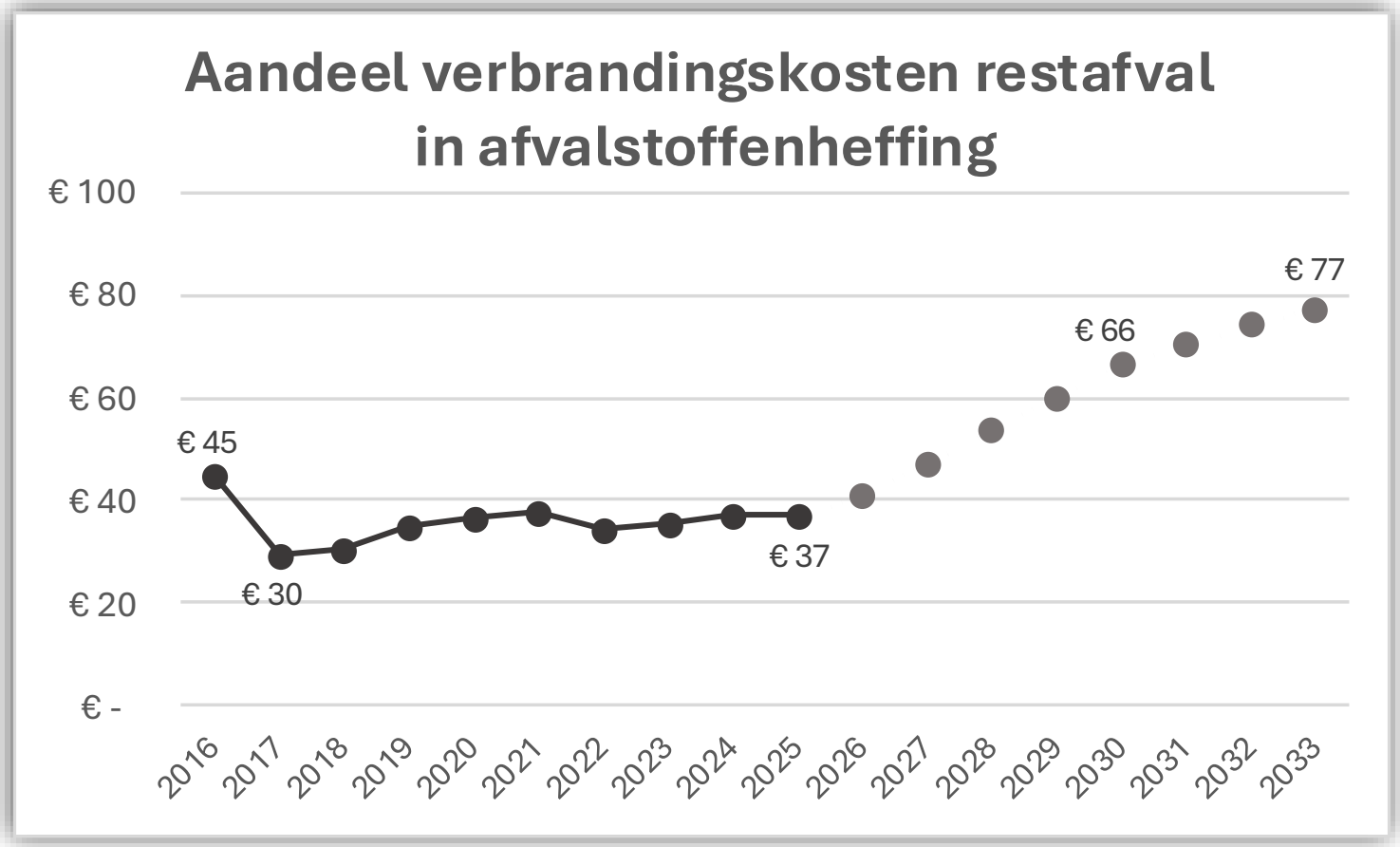
Oorzaken

- Belasting verbranden restafval stijgt jaarlijks
- Personeel en brandstof duurder
- Lagere opbrengsten recycling

Geldt voor heel NL

+ 35% 2017-2025

Krimpenerwaard: daalt fijn restafval niet, dan stijgt aandeel verbrandingskosten exponentieel

- **Verbrandingsbelasting** stijgt fors door compensatie plastic-heffing producenten (€ 567 miljoen p.j.)
- Introductie **CO_2-heffing** afvalverbranders in 2026
  - *Prognose 2030*: € 150 extra per 1.000 kg restafval (2026: € 136,96)
  - *Prognose 2033*: € 190 extra

Kortom: **minder meerkosten bij daling restafval**

Minder restafval mogelijk door zorgvuldiger scheiden

Inhoud gemiddelde container/afvalzak restafval Krimpenerwaard

Nog teveel aanwezig in restafval

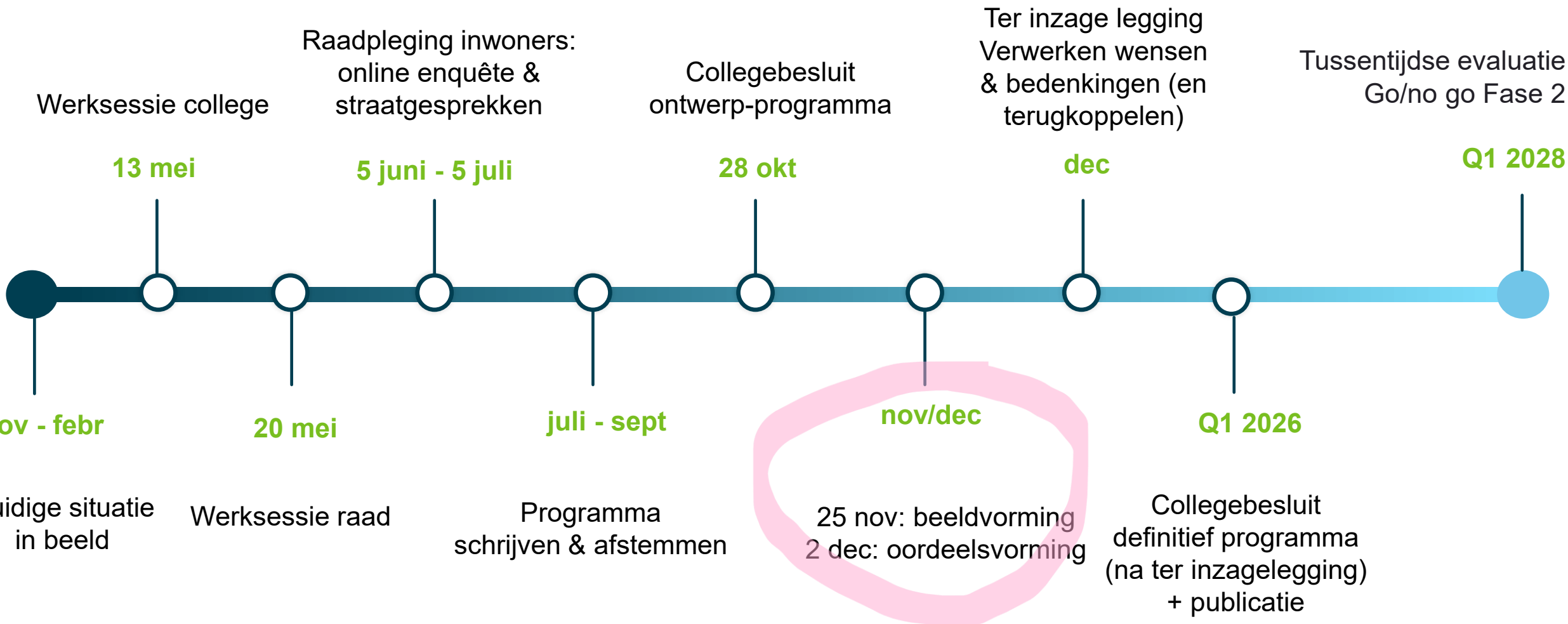
- GFT
- Kunststof verpakkingen
- Textiel

Vragen?

02 TERUGBLIK

Tijdlijn Omgevingsprogramma Grondstoffen 2026-2030

Bewonersonderzoek

Online enquête

- 1.129 deelnemers
- 19 juni t/m 5 juli 2025

Weekmarkten

69 bewoners gesproken

- 5 juni 2025 weekmarkt Bergambacht
- 6 juni 2025 weekmarkt Krimpen ad Lek
- 18 juni 2025 weekmarkt Schoonhoven

Hoge tevredenheid afvalinzameling

- Enquête **rapportcijfer 7,2**
- Straatgesprekken **rapportcijfer 7,6**
  - mogelijkheden aanbieden afval/grondstoffen
  - afval op tijd opgehaald
  - Cyclus-app handig
- Mobiele Milieustraat **rapportcijfer 8,2**

Maar ook ontevredenheid

- **PMD-zakken**: 73% respondenten ergert zich aan zakken die te vroeg buiten staan en 80% aan kapotte zakken
- **Afval naast containers**: 80% respondenten ergert zich
- **Ophalen grofvuil**: 52% respondenten ontevreden, vooral vanwege de kosten

Afvalscheidingsgedrag

- **Redenen van respondenten om afval te scheiden**
  - 71% draagt bij aan beter milieu
  - 62% om kosten te besparen
  - 39% voor toekomstige generaties

- **Meer dan 1/3 denkt ‘t eigenlijk beter te kunnen doen**
- 59% denkt zelf al goed te scheiden

- 71% heeft geen geld over voor betere scheiding

Wat kan de gemeente doen?

Voorlichting

Scheidingsregels, nut/noodzaak afvalscheiden en afvalstoffenheffing

Vooraf betrekken

90% wil betrokken worden als iets verandert; vooral jonger dan 35 jaar

Jeugd

- 85%: belangrijk om te scheiden waar jongeren zijn
- 80%: belangrijk dat aandacht voor afval is in lesprogramma's

Meer glas- en textielbakken in aantal kernen

PMD → in container of zak?

- 40% wil PMD-container i.p.v. zakken; vooral jonger dan 35 jaar
- 48% wil geen PMD-container → 41% wil max 3 containers en 29% wil max 4
- Voordelen container: straat opgeruimd (66%) en minder zwerfafval (65%)

Vragen?

03 AMBITIES

Afvaldriehoek

Gemeente voert met het beleid regie op deze drie aspecten

Ambities service

Kwalitatief goede **voorzieningen** voor herbruikbare stromen

Ontmoedigen aanbieden restafval

Hoge **tevredenheid** over aanbieden gescheiden stromen

Inwoners motiveren **zoveel mogelijk gescheiden stromen zonder vervuiling** aan te bieden

Ambities milieu

Restafval 2027: max. 100 kg per inwoner
2030: max. 75 kg

doel landelijk VANG-beleid 2025: 30 kg

Recycling 2035: min. 65%

= doel Europese Kaderrichtlijn afvalstoffen
Krimpenerwaard 2023: bijna 63%

Hergebruik en preventie

2030: min. 10% minder afval
en herbruikbare stromen tov 2025

Ambities kosten

Beheersbare kosten voor inzamelen en verwerken

Integrale maatregelen die zichzelf zoveel mogelijk **terugverdienen**

Vragen?

04 AANPAK

Maatregelenpakket

* ev = en volgende jaren

Stimuleren
2026 minder voedsel verspillen
2027 tweedehands (ver)koop/reparatie
2028 thuiscomposteren
2029 spullen lenen/delen

2029/2030 participatie bij Omgekeerd Inzamelen

2026 ev* versterken regie op keten
2026 ev* intensiveren aanpak bijplaatsingen

2026 ev* circulair ambachtscentrum
2026 acceptatiebeleid actualiseren
2026 ev* Mobiele Milieustraat

Inzamelen restafval	Preventie / hergebruik	Voorlichting / educatie	Participatie	Herbruikbr. stromen	Milieustraat	Toezicht / handhaving	Overig	Evaluatie

2027 laagfrequent Inzamelen (fase 1)
2027 pilot Omgekeerd Inzamelen
2028 evaluatie en go/no go Omgekeerd Inzamelen (fase 2)

2026 meer glas en textielbakken
2026 ev* aanpak PMD-zakken te vroeg
2026 ev* kwaliteit PMD
2027 ev* scheiding kinderopvang/verenigingen
PM gescheiden luiers/incontinentie

2028 tussentijdse evaluatie
2030 eindevaluatie

2027 ev* voorlichtingscampagne intensiveren
2027 voorlichting veranderingen fase 1
2026 ev* deelname Afvalvrije Scholen

2027 ev* controleren kwaliteit herbruikbare stromen

Hoe aanbieden restafval ontmoedigen?

Gemeenten met max. 100 kg restafval hebben

combinatie diftar & lagere service restafval

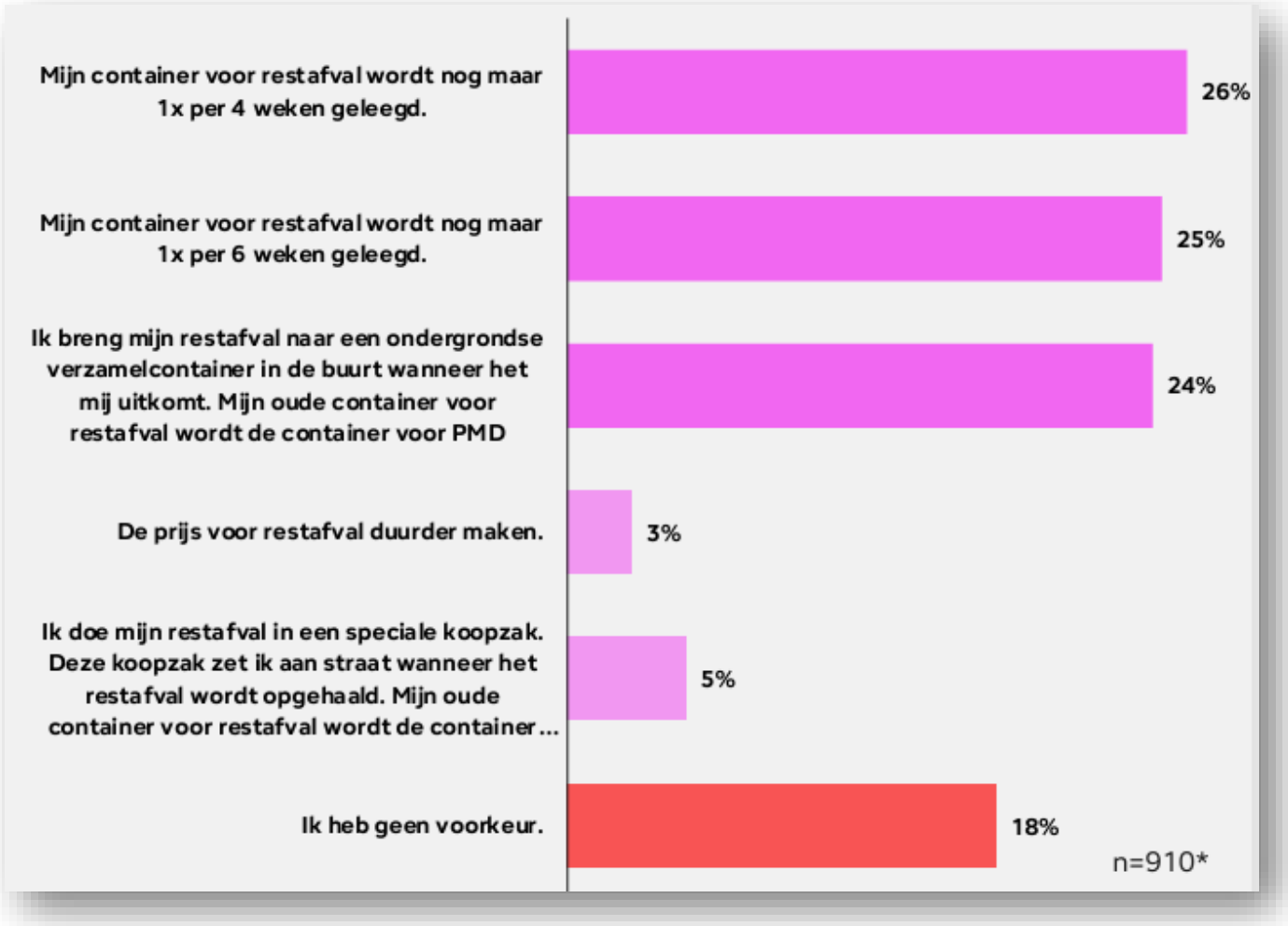
Laagfrequent Inzamelen

- Restafvalcontainer 1x per 4 weken legen (dus niet meer 1x per 2 weken)

- In **regio** ingevoerd in gemeenten: Lopik, Teylingen en De Ronde Venen

Mening deelnemers bewonersonderzoek

Fase 1 in Krimpenerwaard

- Laagfrequent Inzamelen invoeren op 1-1-2027
- **Verwacht effect: 85 kg tot 94 kg fijn restafval**
  bij diftar + Laagfrequent Inzamelen (obv benchmark)

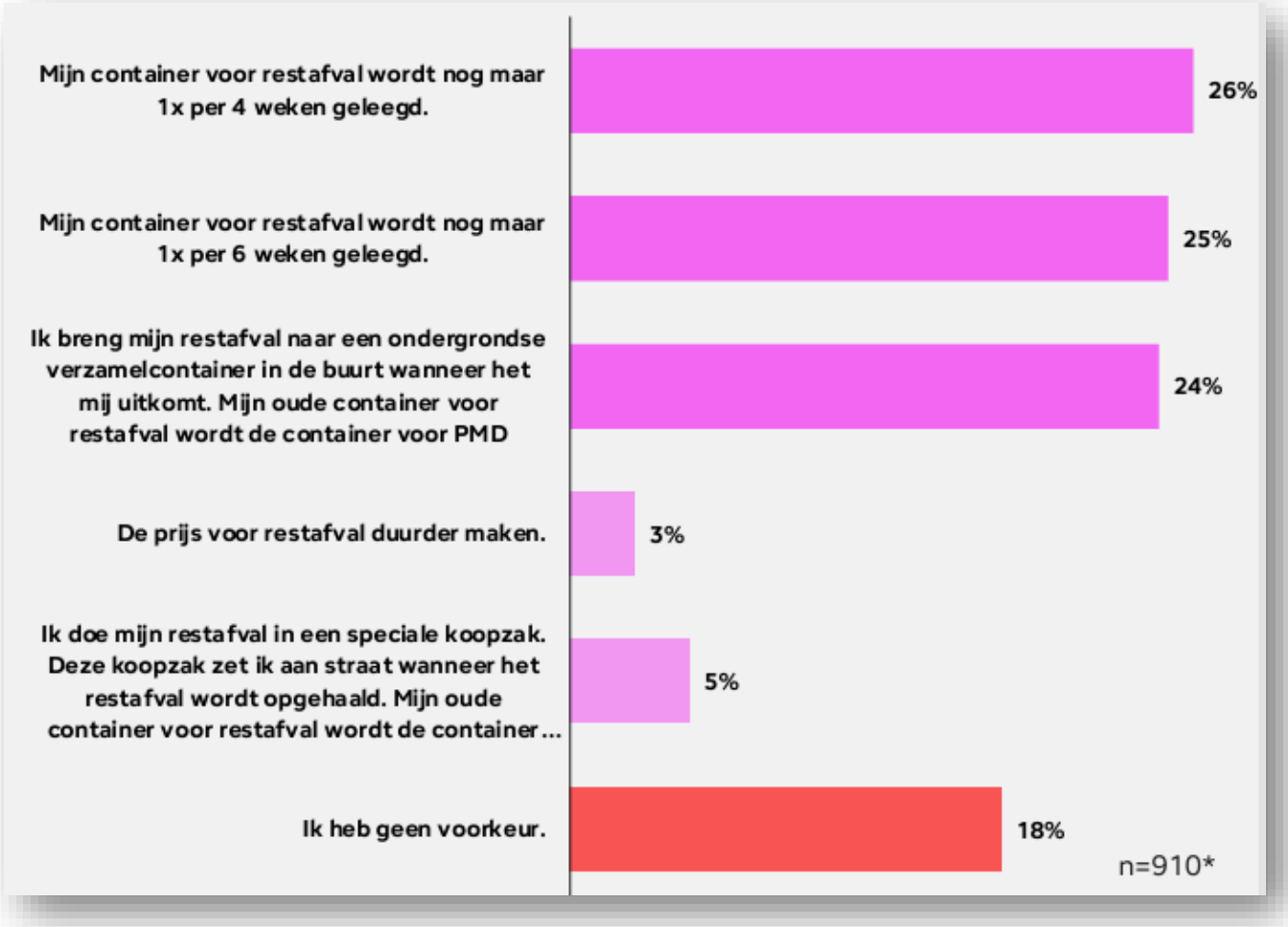
Omgekeerd inzamelen

- Restafval in ondergrondse containers
- ‘Oude’ container restafval wordt PMD
- Buitengebied: eigen restafvalcontainers blijven (1x per 4 weken legen)

- In **regio** ingevoerd in gemeenten: Zuidplas, Waddinxveen, Bodegraven-Reeuwijk, Molenlanden, Vijfheerenlanden, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Sliedrecht, Papendrecht, Ridderkerk, Alblasserdam, Gouda (2025/2026) en Krimpen ad IJssel (2026)

Mening deelnemers bewonersonderzoek

Fase 2 in Krimpenerwaard

- Omgekeerd Inzamelen invoeren vanaf 2030
- Obv tussentijdse evaluatie en ‘go/no go’ besluit begin 2028
- **Verwacht effect: 76 tot 83 kg fijn restafval**
  bij diftar + Laagfrequent Inzamelen buitengebied + Omgekeerd Inzamelen bebouwde kom (obv benchmark)

Waarom geen nascheiding PMD door machines uit restafval?

- **Belangrijk: alle andere stromen thuis scheiden**
  verplicht én nodig voor recycling om papier, glas, gft, textiel, apparaten, KCA, etc. wel te scheiden

- **Betere resultaten als inwoners scheiden**
  meer recyclaat van hogere kwaliteit

- **Lagere vergoeding nascheiding**
  Ketenovereenkomst verpakkingen 2026
  (gescheiden inzamelen tot € 195 en nascheiding: € 17 per 1.000 kg)

- **Nascheiding goed alternatief als inwoners niet actief meedoen met scheiden**
  bv. in binnensteden en gebieden met veel hoogbouw

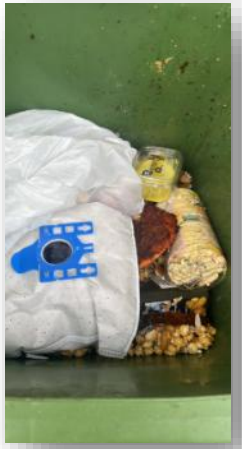
Kwaliteit gescheiden deelstromen

Speelt met name bij PMD

- Vergoeding vanaf 2026 afhankelijk van kwaliteit PMD
- PMD-zakken met verkeerd afval blijven nu hangen (worden later opgehaald en naar verbrandingsoven gebracht); kan niet meer als PMD in minicontainers gaat

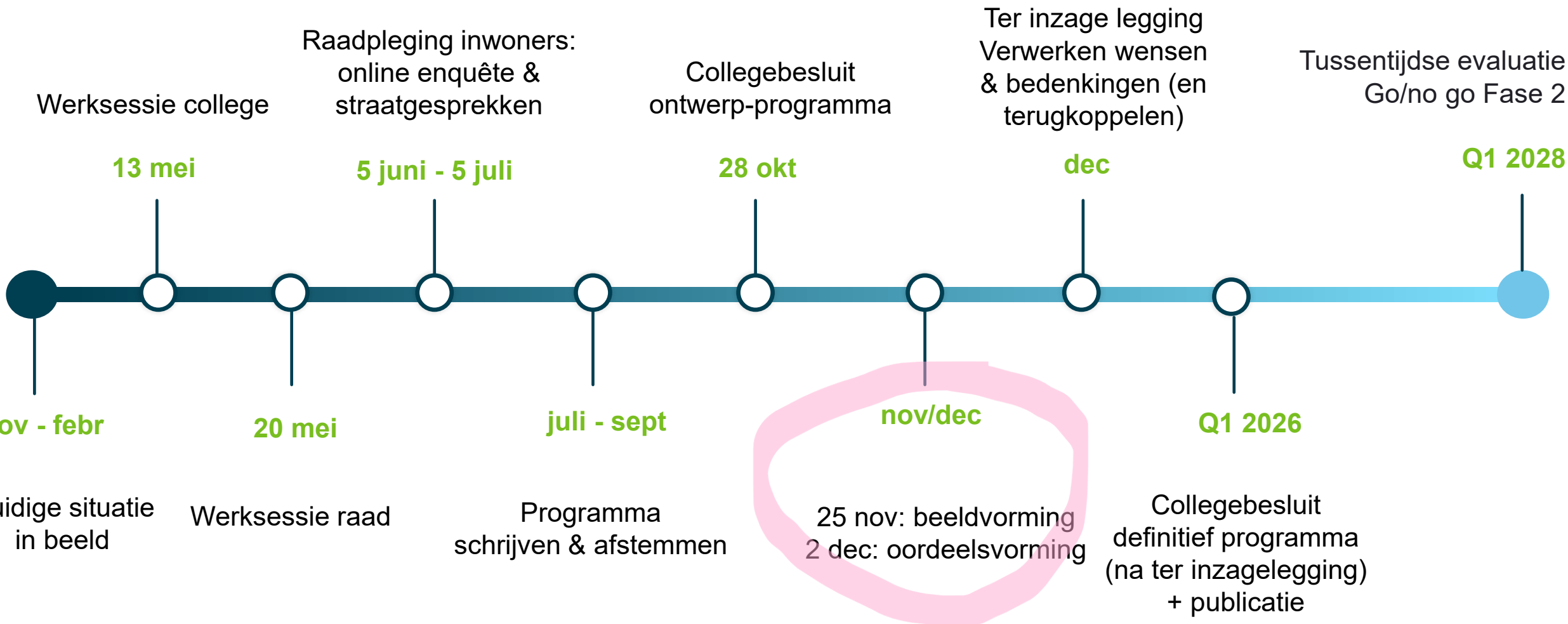

Bij veranderingen inzameling restafval ook bij gft en textiel

	Uitgaven	Toelichting
Incidenteel (eenmalig)	**€ 98.800**	Uitgaven Fase 1 (laagfrequent inzamelen): wisselingen grote restafvalcontainers, voorlichting en inkomstenderving uit variabel tarief.
Structureel (jaarlijks)	**€ 267.800**	Uitgaven overige maatregelen: pilot Omgekeerd Inzamelen, communicatie, Afvalvrije Scholen, leveren/legen containers, inzet Mobiele Milieustraat en aanpak hotspots.

	Dekking	Toelichting
Incidenteel (eenmalig)	€ 83.800 € 15.000 **€ 98.800**	Incidentele middelen budget reiniging huishoudens 2026-2027 Tegemoetkoming opruimen zwerfafval 2026
Structureel (jaarlijks)	€ 168.800 € 23.500 € 60.500 € 15.000 **€ 267.800**	Besparing inzamel- en verwerkingskosten door afname restafval Meeropbrengsten recycling herbruikbare stromen Tarief afvalstoffenheffing 2027-2030 Tegemoetkoming opruimen zwerfafval 2027-2030

Tijdlijn Omgevingsprogramma Grondstoffen 2026-2030

Vragen?

Bedankt!

gemeente Krimpenerwaard